

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
«POLITICUS» РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
УНІВЕРСИТЕТУ УШИНСЬКОГО
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ:
ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ, СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА КУЛЬТУРНІ
ВИМІРИ**

16 травня 2022 р.

м. Одеса

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № _
від 26. 05. 2022 р.)

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Долженков О. Ф. – доктор політичних наук, доцент, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Музиченко Г. В. – доктор політичних наук, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Ростецька С. І. – доктор політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, старший викладач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Швець С. Л. - кандидат політичних наук, асистент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Добровольська Г. Д. – студентка 4-го курсу спеціальності «Право» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гладка В. В. – студентка 3-го курсу спеціальності «Політологія» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Сучасні виклики соціально - політичного розвитку:

С 91 політико-правові, соціально-економічні та культурні виміри : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (м. Одеса, 16 травня 2022 р.). Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально - політичних досліджень «Politicus», 2022. 104 с.

УДК 321(477)(063)

© ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2022

© Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2022

Чорна Д. Д., студентка 3 курсу спеціальності «Середня освіта (китайська мова та література)» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

ГРАФІТІ РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ (НА МАТЕРІАЛАХ КИСВА)

Різні політичні події у будь-який час історії людства зображуються у мистецтві. Так, підняття соціальних та політичних питань нерідко супроводжується графіті та іншими видами мистецьких творів.

Графіті спочатку вважались одним з технік малярства, але згодом це слово використовували археологи, як загальний термін на позначення всіх видів малюнків та написів на стінах різноманітних будинків. У наш час поняття “графіті” розширює своє значення, під цим поняттям розуміють будь-які публічні тексти, включаючи також і сучасні. Саме сучасні написи привертають увагу широкого загалу людей, тому людина нашого часу асоціює графіті з розписами будівель, парканів, культових споруджень, ліфтів тощо.

Тема графіті дуже різноманітна, але головною функцією їх залишається прагнення до комунікації з народом і окремих її представників. Графіті можна порівняти з закодованим текстом, який відбиває певні події політичного, громадського та соціального життя народу.

Графіті, які були актуальними декілька років тому, у наш час мають змогу втратити свій сенс, але з'являються нові. Таким чином, графіті відіграють вагомую роль у політичних подіях, «зокрема у період Революції гідності у 2013–2014 роках. Такий вид мистецтва став голосом суспільства, виразом прагнення політичних та соціальних змін. Такі написи та малюнки були адресовані товаришам-однодумцям та широкому колу людей для того, щоб бути «поміченими» тими, хто у майбутньому сформує новітній політичний погляд» [3].

За змістом і формою графіті під час Майдану носили змішану форму, тобто були й соціальними, й політичними. В основному в гаслах використовувалися написи, які висловлювали осуд та обурення до тогочасної влади або її

представників «(«Юля на Майдані, хлопці в СІЗО», «Зека геть» (мал. 1), «Куля в лоба так Куля в лоба. Арсеній – куля?» (мал. 4), «Ринат, ты предал Донбасс или продал?», «Янек – сранек» (мал. 2), «Янукович, ліпше розстріляй своїх синів» (мал. 3), «Ринат, ти з Україною або з Кремлем?» (мал. 5), «Влада й опозиція – одна коаліція», «Обережно! Зек», «Влада ненавидить українців. Це нацизм московський»» [3].

Також зустрічаються графіті-гасла, які підтримують героїв Революції, звертаються до кожної особистості українця, передають віру у позитивні зміни в майбутньому (««Хто як не ми?», «Київ вставай» (мал. 6), «Одна доба тут варта всього життя. Ти ще вдома у телевизора? Тоді вони прийдуть до тебе» (мал. 7), «Станем браття!», «Досить бухати – час воювати!» (мал. 8), і наголошують на загальному відстоюванні прав. Також можемо спостерігати графіті, які були направлені проти міліції («А.С.А.В.» – all cops are bastards, всі копи – покидьки; «Мусоровоз» (мал. 9) та беркутівців-зрадників народу з підписом: «Нам такий захист не потрібен!» [3].

Дуже часто можемо зустріти цитати з художніх творів відомих митців. Наприклад, Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесі Українки. Авторів зображують з революційними атрибутами, такими як каски, коктейлі Молотова, респіратори тощо.

«Окрему категорію займають суто патріотичні промови, звернення до народу, до рідної землі: «Волю Україні», «Україна – понад усе», «Схід і Захід разом!», «Воля або смерть», «Козацькому роду нема переводу», «Станем браття», «Єдина Україна», «Краще померти стоячи, ніж жити на колінах», «Слава нації», «Ми переможемо!».

Можемо також побачити графіті, присвячені Героям Небесної Сотні та їх матерям: «Мамо я повернусь», «Небесну Сотню не забудемо!», «Не підведемо Небесну Сотню!», «Вони закрили нас крилами», «Герої не вмирають» та інші.

Політичні графіті писали на різних мовах світу, зазвичай використовували українську, англійську і російську мови. Саме звернення до країн Європи, пошук єдинодумців та заклик до мирного існування зумовили використання англійської мови.

Щоб підняти моральний дух народу, учасники Майдану зображували також іронічні та гумористичні графіті, наприклад: «Путин такой мелкий, а места все мало», «Хата Яника», «Коктейль-бар» – на місці складу коктейлів для Молотова; «Дари тепло» (трафарет із зображенням коктейлю для Молотова), «Самолет для Вити» (напис на катапульті на вулиці М. Грушевського)» [3].

На різноманітних будівлях зображувались символи Майдану – прапори, герби, українська символіка, коктейлі для Молотова тощо.

Частим проявом революційної думки став також розпис на шоломах та касках на політичну тематику. На атрибутах писали імена, місце народження, різноманітні девізи та гасла. Згодом до цього долучилися видатні майстри, які знаходились в будинку Київської міської державної адміністрації. «Художниця Революції Аня Львова стала автором відомих творчих розписів шоломів. Вона є виконавцем написів: «Україна – понад усе», «Сокіл», «Слава нації!», «Хто як не ми?», «Слава Україні!», «Разом – сила», «Слава національній революції», «Україна – це Європа» та інші» [3].

Соціально-політичні графіті – це витвір візуального мистецтва звичайного народу у переломні періоди історії. Саме через це, кожен малюнок, кожне гасло має свій великий емоційний підтекст. В революційних написах можемо зустріти заклик до боротьби, повагу до героїв, віру у краще майбутнє. Такі графіті безперечно вважаються вагомим способом ведення важливого діалогу з людьми, який об'єднує націю.

Мал. 1. Фото зі сторінки спільноти «Українська революція». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://vk.com/revolution_ukrainian

Мал. 3. Вулиця М. Грушевського, березень 2014 р. Фото Артема Турченко.

Мал. 2. Вул. Хрещатик, 2014 р. Фото зі сторінки спільноти «Українська революція». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://vk.com/revolution_ukrainian

Мал. 4. Майдан Незалежності, березень 2014 р. Фото автора.

Мал. 5. Вул. Хрещатик, ЦУМ. Київень 2014 р.
Фото автора.

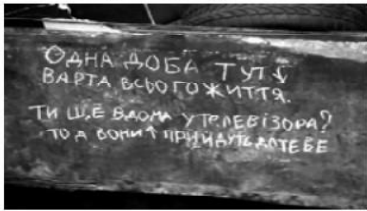
Мал. 9. Лютий 2014 р.
Фото Андрія Шевчука.

Мал. 6. Європейська площа, підземний перехід.
Київень 2014 р. Фото автора.

Мал. 10. Вул. Хрещатик, 2014 р. Фото зі сторінки спільноти «Українська революція». — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://vk.com/revolution_ukrainian

Мал. 7. Майдан Незалежності, березень 2014 р.
Фото автора.

Мал. 11. Вул. Хрещатик, березень 2014 р.
Фото автора.

Література

1. «Легіон добра/Україна». . — Текст : електронний // : [сайт]. — URL: <http://vk.com/albums-62822249>.
2. «Революція/Євромайдан/Правий сектор». — Текст : електронний // : [сайт]. — URL: http://vk.com/live_ukr
3. Соціально-політичні графіті Революції Гідності (на матеріалах Києва). URL: <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:FH8J3eUvkQII:ethnic.history.univ.kiev.ua/data/2015/45/articles/21.pdf+&cd=1&hl=ru&ct=clnk&gl=ua&client=avast-a-1>
4. «Типова Україна». — Текст : електронний // : [сайт]. — URL: <http://vk.com/myukr>.
5. «Українська революція». — Текст : електронний // : [сайт]. — URL: http://vk.com/revolution_ukrainian
6. New Mural in Kiev, Ukraine/Gorgo. — Текст : електронний // Seth x Kislw : [сайт]. — URL: <http://ilgorgo.com/seth-kislw-new-mural-in-kiev/>.

7. Street Art Ukraine. — Текст : электронный // Офіційний сайт міжнародного графіті та стріт арту Ecosystem.org. : [сайт]. — URL: http://www.ekosystem.org/tag_big/rip.